

aan hun volkskunst, bij de Zweden stond, toen Arthur Hazelius de Skandinavische Openlucht-musea in het leven riep, met zijn pittig en suggestief woord: „Alles wat een volk zich zelf kan leeren, wil ik in een beeld vereenigen?! Het gehoor dat hij wekte, heeft bewezen, hoe de volks-ziel voor zijn boodschap open lag. Bij ons zijn de vele eigenaardigheden van schilderachtig volks- en boerenwezen en de ongeëvenaarde overblijfselen van vaderlandsch traditioneel

maar zeker aan 't verliezen was. Misschien gaat het in den regel zoo en bekeert de natuur zich, door leeren, ten slotte weer tot natuur. In 1908 verscheen een standaardwerk; het bevatte de geheele oogst van kennis, door den schrijver Prof. J. H. Gallée, bij zijn studie van het Boerenhuis en zijn bewoners, verzameld, in zoover zijn vrienden deze beschikbaar vonden, want de schrijver was, voor de uitgave tot stand kwam, overleden. Het werk spoort ongetwijfeld aan tot nauw-

AFB. I. OSTENFELDGAARD (LYNGBY).

dorpsbeeld en -leven overbekend, maar, van die konventionele als gemakkelijke waardeering voor de kunst van eigen bodem, is de opwekking tot vernieuwde belangstelling in haar naïve schoonheid, niet uitgegaan. De bewondering was in haar sleur welhaast ingeslapen, gewoonte vóórkwam hier de stemming van het spontane levende gevoel. Aan de wetenschap de verdienste, dat zij, toen de roem onzer volkskunst van lieverlede boven de oplettendheid van haar bewonderaars verheven stond, bezorgde gedachten uitsprak, die ons vaderland waar-schuwde, dat het een dierbaar bezit zachtjes

lettender belangstelling in onze landelijke bouwkunst; maar niettemin laat het onvoldaan, door eenzelfde euvel, als ook, bij het leeren in musea ons te leur stelt: gemis aan sprekende aanschouwelijkheid. Het natuurlijke geval, het geestigste, ontbeert de hoofdzaak, waardoor het boeit, onttrokken aan de stemming van zijn omgeving; alle vormen krijgen iets onverschilligs, verliezen het treffend zinrijke, buiten de samenwerking van het onafscheidelijk milieu. Als voorbeeld, verduidelijkt dit de gekopieerde boerenkamer in onze musea. Onecht van mise-en-scène,